

Aftrap van het nieuwe seizoen (1)

De Standaard + - 24 Jul. 2018

Vrijdag gaat het seizoen 2018-2019 in de Jupiler Pro League van start. In een reeks van vier artikelen blikt De Standaard vooruit op de nieuwe voetbalcompetitie. Vandaag: de buitenlanders. Morgen: een semi-gesloten competitie-format.

Voetbal

Jupiler Pro League

Frank Van Laeken

Brussel Het aantal buitenlanders in de Jupiler Pro League vormt al jaren een heikel punt. Eind vorige zomer stonden er 268 voetballers met een niet-Belgische identiteitskaart geregistreerd. Waarnemers gaven daar toen stevige kritiek op en de voetbalbond kondigde veranderingen aan, maar dit seizoen zullen het er nog ruim dertig méér zijn.

Zondagmiddag hadden de zestien eersteklassers officieel 480 kernspelers in loondienst, gemiddeld 30 per club, van wie er 303 buitenlander zijn. Goed voor 63,1 procent, of bijna twee op drie. Daar zitten voor alle duidelijkheid geen spelers met de dubbele nationaliteit tussen. Het leeuwenaandeel wordt geleverd door (wereldkampioen) Frankrijk, met 38 spelers. Daarna komen Senegal (17) en (vicewereldkampioen) Kroatië (14).

De gemiddelde leeftijd van een speler in de Belgische competitie bedraagt 24,8 jaar en hij is 1,2 miljoen euro waard. De totale marktwaarde van alle spelers bedraagt 592,4 miljoen, met Leander Dendoncker van Anderlecht op kop: 17 miljoen euro. Verwacht wordt dat die binnenkort elders zal spelen. Anderlecht is de waardevolste club (gemiddeld 2,8 miljoen euro per speler), gevolgd door Club Brugge (2,6 miljoen) en Standard (2,3 miljoen). Aan het andere eind van de tabel vinden we Excel Moeskroen: een speler van die club is gemiddeld amper 401.000 euro waard.

Mensenhandel

Als we alle Europese competities naast elkaar zetten, is er maar één die meer buitenlanders telt dan de Belgische: de Engelse Premier League. 66,7 procent van de spelers daar is buitenlander, maar zij vertegenwoordigen wel een marktwaarde van maar liefst 7,8 miljard euro. In de Premier League krijg je alleen maar een arbeidsvergunning als je recent voldoende interlands hebt gespeeld. Met andere woorden: spelers met een meerwaarde voor de competitie.

Daar wringt in de Jupiler Pro League het schoentje. Jonge buitenlandse spelers worden voor een habbekrats gehaald, in de hoop hen een paar jaar later met flinke winst te kunnen verkopen. Een vorm van mensenhandel. Dat heeft alles met het minimumloon te maken. In België ligt dat rond de 80.000 euro bruto per jaar. In Nederland moet een speler van buiten de EU minstens anderhalve keer zoveel verdienen als het gemiddelde loon van een Eredivisie-speler. Vorig seizoen bedroeg dat 278.500 euro, zodat een buitenlander dus minstens 417.750 euro moest kosten. Ook niet-EU-spelers onder de 21 moeten minstens 75 procent van het gemiddelde loon verdienen (208.875 euro). In de Eredivisie lopen op de 466 kernspelers 162 buitenlanders rond: 34,8 procent, één op drie dus.

Sugardaddy's

'Ik vind het Nederlandse systeem prima', stelt sporteconoom Trudo Dejonghe. 'Je zou dat bij ons kunnen berekenen op het gemiddelde van de vijftien bestbetaalde spelers per club. Dan krijg je geen toestanden meer zoals Moeskroen of Eupen. Reken maar uit: 80.000 euro per jaar per speler, voor 1,2 miljoen haal je dus vijftien goedkope spelers in huis. Daarop betaal je bijna geen belasting als ze minder dan 23 zijn en slechts een minimum aan sociale zekerheid. Maar ja, alle clubs hopen dat ze er een of twee goeie voor geen geld kunnen binnenhalen, die ze dan met een flinke meerwaarde kunnen verkopen. Zo houden de meeste eersteklassers zichzelf kunstmatig in leven. Ook 1B - op KV Mechelen, Beerschot Wilrijk en Lommel na, misschien - draait op dat systeem, terwijl dat een kweekvijver voor jonge spelers zou moeten zijn. Voetbal is een van de meest gesubsidieerde sectoren van het land, maar de transparantie is nul.'

Met de komst van buitenlandse overnemers en investeerders worden er alleen maar meer goedkope buitenlanders binnengehaald, zegt Dejonghe. 'Om al die overnames door buitenlandse sugardaddy's aan banden te leggen, zou de wetgeving moeten veranderen worden. Zowel fiscaal, als qua toegelaten aantal spelers van buiten de EU. Die zouden een werkelijke meerwaarde voor onze competitie moeten zijn.'

Absurdistan

Collega-sporteconoom Wim Lagae is het eens met Dejonghe. 'Vroeger lachten we eens met de Ivorianen van Beveren, maar nu zie je zelfs bij AA Gent dat de Belgen op de bank zitten. Je moet voetbal bekijken als een spel van vraag en aanbod. Langs de vraagzijde heb je zestien clubs die bij iedere wedstrijd zes in België opgeleide spelers op het blad moeten zetten en die dus samen een honderdtal Belgen zoeken. Clubleiders klagen dat de vijver relatief klein is. Daardoor wordt hun onderhandelingsmarge klein en kunnen spelers hogere lonen eisen. Anderzijds worden 16- tot 17-jarigen weggeplukt door buitenlandse clubs, waarna ze vaak in een land blijven hangen en bij kleinere clubs terecht komen. Daartegenover staat bij ons die instroom van buitenlanders.'

'Langs de aanbodzijde zit je met buitenlandse topclubs die soms meer dan vijftig contractspelers tellen. Die zoeken een uitweg voor jonge talenten en werken samen met een satellietclub, zoals Monaco doet met Cercle Brugge. Monaco heeft ontdekt dat er in Portugal en België heel weinig regulering is, dus stallen ze hun spelers daar in de hoop dat die ofwel ontbolsteren, ofwel kunnen worden doorverkocht met een meerwaarde. Ik noem dat Absurdistan. Dat moet op Europees niveau worden aangepakt, door de Uefa. Die zou moeten opleggen hoeveel kernspelers een club maximum zou mogen hebben.'

In 'Bankzitter' fileert Frank Van Laeken vanaf volgende maandag wekelijks de sportactualiteit van het voorbije weekend.